

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสรุปผลวิจัยโดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งโดยรวมและแยกเป็นรายการกิจ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 769 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 300 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มจาก ประชากร โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยการ เปิดตารางเครซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งเป็น เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบ่ง ออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวุฒิทางการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์ในการสอน ระดับปฐมวัยของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และขอความร่วมมือจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประสานผู้ดูแลเด็กตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถาม 300 ชุด ได้รับคืน 300 ชุด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมและเป็นรายด้านโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วน ตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน โดยใช้ t-test และ

F - test

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่และความปลอดภัย ด้านสื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการเด็ก ด้านการนิเทศภายใน ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน และโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 , 3.19 , 3.24 , 3.41 , 3.00 , 3.27 , 3.28 , 2.93 และ 3.20 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากร ด้านวิชาการ / กิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่และความปลอดภัย ด้านการประเมินพัฒนาการเด็ก ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่และความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการประเมินพัฒนาการเด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการนิเทศภายใน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการประชุมอบรมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่และความปลอดภัย ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการเด็ก ด้านการนิเทศภายใน ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน และโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญยิ่ง เทศน้อย (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามทัศนกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า 2. สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามทัศนกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสุชาดา สมสวนจิตร (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหา

อุปสรรคและปัจจัยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และ วีระ พลรักษา (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมพัฒนาชุมชน ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบปัญหาทั้งด้านบุคลากร และงบประมาณ กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารศูนย์ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และส่วนใหญ่ขาดลักษณะการทำงานเป็นทีม ผู้ดูแลเด็กขาดประสบการณ์และทักษะในการทำงาน จึงต้องการเข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพิ่มเติม ส่วนปัญหาด้านงบประมาณได้แก่ มีงบประมาณค่าใช้จ่ายในกรดำเนินงานไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้ปกครองเด็กส่วนใหญ่มีฐานะยากจน และได้รับการสนับสนุนจากราชการน้อยเกินไป ณัฐวุฒิ เลิกถวิลวงษ์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัญหาด้านวิชาการ บุคลากรใน อบต. และครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ขาดสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมและขาดการนิเทศติดตาม ปัญหาด้านงบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอ การจัดสรรล่าช้าทั้งจากส่วนกลางและจากองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีการสรรหาทรัพยากรจากท้องถิ่น ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล ขาดการพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็ก ไม่มีบุคลากรด้านการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาด้านการบริหารทั่วไป ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน ขาดกฎระเบียบแนวทางการปฏิบัติในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และ สุรชาติ แสตนทวีสุข (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาปฐมวัย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล คือขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านปฐมวัยศึกษาหรือพัฒนาการเด็ก งบประมาณที่อุดหนุนให้แก่สถานศึกษาปฐมวัยในเขตตำบลมีจำนวนจำกัด การปรับปรุงอาคารสถานที่ในเขตตำบลให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานต้องใช้งบประมาณมาก

2. ความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน และโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากร ด้านวิชาการ / กิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่และความปลอดภัย ด้านการประเมินพัฒนาการเด็ก ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จากผู้ดูแลเด็ก จำนวน 150 คน พบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.1 สภาพปัจจุบันและปัญหา

การบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ปัจจุบันของมี 4 รูปแบบ ได้แก่

3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งเอง มีการบริหารจัดการดังนี้ ดำเนินการบริหารจัดการตามคู่มือมาตรฐานศูนย์เด็กของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเบื้องต้น ใช้งบประมาณของท้องถิ่นเอง ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ นม อาหารกลางวัน สื่อการเรียนการสอน ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก ตลอดจนรถรับส่ง แล้วจึงขอจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุน จากกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป คณะกรรมการบริหารศูนย์ของแต่ละศูนย์มีส่วนร่วมในการจัดแผนพัฒนาการเรียนการสอน ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้ปกครองหรือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถช่วยสอน (โดยมีนักวิชาการศึกษาเป็นผู้แนะแนวทาง และแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน) ขั้นตอนการดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อบต.เอง มีดังนี้

1. มีการสำรวจความต้องการของประชาชน จัดเวทีประชาคม
2. สำรวจกลุ่มเป้าหมาย
3. สรรหาบุคลากร ครูผู้ดูแลเด็กที่เหมาะสม
4. จัดสรรงบประมาณ สื่อการเรียนการสอน อาหารกลางวัน นม
5. ส่งรายงานเข้าจังหวัด

3.1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากหน่วยงานอื่นได้แก่

1) ศูนย์ถ่ายโอนจากพัฒนาชุมชน ครั้งแรกเป็นการบริหารจากชุมชน โดยมีคณะกรรมการศูนย์ที่คัดเลือกจากชุมชน ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก และพัฒนาการของเด็ก ต่อมากรมการพัฒนาชุมชนได้ถ่ายโอนให้กับ อบต. ขณะนี้งบประมาณต่างๆ เช่น อาหารเสริมนม สื่อการเรียนการสอน อาคาร ได้รับการสนับสนุนจาก อบต.ทั้งหมด แต่คณะกรรมการบริหารศูนย์ก็ยังคงอยู่โดยทำงานร่วมกับ อบต. ในการจัดการศึกษา และประเมินผล การปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) ศูนย์ถ่ายโอนจากกรมศาสนา ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ที่จัดตั้งอยู่ในวัด ปัจจุบันถ่ายโอนให้ อบต. เป็นผู้ดูแล ในเรื่องของงบประมาณต่างๆ และคณะกรรมการมีเจ้าอาวาสเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็ก มีการร่วมบริจาคทุน สิ่งของ เพื่อพัฒนาศูนย์ มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขคอยติดตามด้านการดูแลสุขภาพอนามัย

3) ศูนย์ถ่ายโอนจากสปข. อบต. จัดการตามหนังสือสั่งการ ของต้นสังกัดเดิม และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อบต. บริหารจัดการเองทุกเรื่อง รวมทั้งด้านการศึกษา

รูปแบบการดำเนินงาน ประสานงาน มีดังนี้

1) นายก อบต. มอบนโยบายมายังปลัด เพื่อนำนโยบายมาแจ้งนักวิชาการศึกษา เพื่อนำไปดำเนินการ เช่น การประเมินผู้ดูแลเด็กเล็ก จัดทำหลักสูตร ประเมินศูนย์ตามมาตรฐาน การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยนักวิชาการ นัดประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนา เพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน แล้วนำรายงานการประชุมแจ้งผู้บริหาร จึงนำข้อสรุปไปดำเนินงานยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นักวิชาการมีหน้าที่ดูแลให้กระบวนการขับเคลื่อน คอยให้คำปรึกษา ดูแล ทั้งในส่วนของคณะกรรมการพัฒนาฯ ศูนย์เด็กเล็ก และประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนา งาน มีการสนับสนุนจัดสรรงบประมาณในการจัดการศูนย์ฯ ให้ทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี เอกการศึกษาปฐมวัย และให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษา ดังนี้

1.1 มีนักวิชาการประสานดำเนินงาน นายก → ปลัด → นักวิชาการ → ศูนย์ฯเด็ก มีนักวิชาการควบคุมดูแล โดยมีนักวิชาการจัดสรรงบประมาณ ประเมินผลงานครูผู้ดูแลด้วยตนเอง แล้วนำเสนอปลัดและนายกตามขั้นตอน

1.2 ยังไม่มีนักวิชาการ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโดยมอบอำนาจผู้บริหารจัดการให้บางแห่งยังไม่มีผู้รับผิดชอบ

2) การบริหารจัดการ ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ ผู้ดูแลเด็ก ทำหน้าที่ในการบริหารศูนย์ฯ กำหนดแนวทางและเสนอโครงการเพื่อพัฒนาศูนย์ฯ ตลอดจนการปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3 ปัญหาของการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล มีอะไรบ้าง

ปัญหาของการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล มีด้านต่างๆ ดังนี้

1) ด้านการศึกษา

1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดรูปแบบการเรียนการสอนที่มีมาตรฐาน หลักสูตร แนวทางการปฏิบัติ บทบาทการทำงานของครูแต่ละศูนย์และสื่อการเรียนการสอนไม่ชัดเจน เพราะแต่ละศูนย์จะดำเนินการเองไม่เป็นแนวทางเดียวกัน

1.2 วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ เช่น กระดาษ ปากกา ดินสอ ของเด็กเล่น

1.3 เอกสารด้านวิชาการไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม

1.4 ไม่มีแบบฟอร์มด้านวิชาการ

1.5 ไม่ได้มีการแยกอายุเด็ก ในการจัดห้องเรียน

1.6 การจัดประสบการณ์ในการพัฒนาเด็ก ไม่หลากหลาย และไม่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน

1.7 ไม่มีมุมประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.8 ไม่มีกรณีศึกษา ติดตามผล การจัดการเรียนการสอนของผู้ดูแลเด็ก

1.9 สื่อที่ อบต. จัดให้ไม่ตรงกับความต้องการของเด็ก และไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.10 ขาดการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองอยากให้บุตรหลานอ่านออกเขียนได้เมื่อมาศูนย์

1.11 ขาดเครื่องเล่นสนามกลางแจ้ง

1.12 เด็กไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

1.13 การปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เป็นแนวทางเดียวกัน

2) ด้านสถานที่

2.1 ห้องน้ำไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่เหมาะสมกับเด็ก เวลาเด็กเดินเข้าห้องน้ำ อาจเกิดอุบัติเหตุได้ ไม่มีราวให้เด็กจับเวลาเข้าห้องน้ำ

2.2 อาคารสถานที่ไม่แข็งแรง ไม่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรม เช่น มีสระน้ำ ที่เผาขยะอยู่ใกล้ๆ สถานที่แออัด ไม่มีรั้ว มีต้นไม้ใหญ่ ไม่สะอาด

2.3 อาคารสถานที่ไม่เป็นสัดส่วน ไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากขาดงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่

2.4 ห้องนอนเด็กเล็กเกินไป

3) ด้านการบริการ

3.1 การรับส่งเด็ก การบริการกับชุมชนไม่สะดวกเท่าที่ควร

3.2 อาหารเสริมไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร แสงหาผลกำไรมากเกินไป

3.3 ปล่อยเด็กกลับบ้านก่อนผู้ปกครองเลิกงาน เป็นภาระต้องมารับลูกในเวลาทำงาน

3.4 การรับเด็กต่ำกว่าเกณฑ์

3.5 การตรวจเยี่ยมเด็กที่บ้าน

3.6 ขาดการตรวจสุขภาพ

3.7 ผู้ปกครองไม่สามารถนำเด็กมาเรียนที่ศูนย์ได้ เช่น หมู่บ้านอยู่ไกลจากศูนย์ เดินทางไม่สะดวก กลัวเด็กไม่ได้รับการดูแล

3.8 ขาดระบบด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับเด็ก

3.9 ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ร่วมกัน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

3.10 การจัดอาหารเสริมนมล่าช้า

3.11 อาหารกลางวันทำซ้ำๆ อย่างเดิมเกือบทุกวัน

4) ด้านบุคลากร

4.1 การสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ เช่น มีภูมิสำเนาในพื้นที่ คุณวุฒิตรงตามลักษณะงาน (เอกปฐมวัย) เป็นไปได้ยาก

4.2 ผู้ดูแลเด็กยังบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง

4.3 บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ การจัดการเรียนการสอน ไม่จบปริญญาตรีเอกการศึกษาปฐมวัย ไม่เข้าใจการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

- 4.4 ผู้บริหารยังขาดความเข้าใจในด้านการศึกษา และบทบาทหน้าที่
- 4.5 บุคลากรไม่ได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษา เพราะไม่มีงบประมาณ
- 4.6 อบต. ไม่ให้ความสำคัญในด้านการอบรมด้านการสอนและไปศึกษา

ดูงานนอกสถานที่

4.7 บางแห่ง มีเด็กมาก ครูผู้ดูแลไม่เพียงพอ อัตราส่วนระหว่าง ครู 1 คน ต่อ เด็ก 20 คน มากเกินไปสำหรับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเล็ก

4.8 เกิดปัญหาข้อพิพาทระหว่างครูผู้ดูแลเด็กกับชุมชน

4.9 ผู้ประกอบอาหารจัดทำอาหารไม่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ไม่ถูก

สุขภาพลักษณะ

4.10 ผู้ดูแลเด็กเล็ก ขาดจิตสำนึกในความเป็นครู

4.11 ผู้ดูแลเด็กเล็ก ไม่มีความมั่นใจในโอกาสความก้าวหน้าของตน ไม่มีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

4.12 การประสานงานล่าช้า

4.13 ขาดเกณฑ์การประเมินครูพี่เลี้ยงเพื่อทำงานต่อ

4.14 ไม่สามารถเปิดกรอบรับตำแหน่งนักวิชาการเข้าทำงานที่ อบต. ได้

4.15 ครูผู้ดูแลเด็กเป็นกังวล ในการต่อสัญญาจ้างตามภารกิจ

4.16 ขาดแม่บ้านทำความสะอาด

4.17 ขาดการคัดสรรบุคลากรอย่างเหมาะสม

5) ด้านงบประมาณ

5.1 การจัดทำงบประมาณ บางท้องถิ่นมีความคิดเห็นขัดแย้งกันระหว่าง ผู้บริหาร กับสภา อบต. ทำให้การจัดทำงบประมาณ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหาร สภา อบต. ไม่ค่อยสนับสนุนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่าที่ควร

5.2 ปัญหาบางปัญหา เกิดจากงบประมาณจากส่วนกลางล่าช้า

5.3 ค่าตอบแทนครูผู้ดูแลเด็ก และสวัสดิการ ครูผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ 4-5 ปี ควรได้รับการยกฐานะเป็นข้าราชการ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงาน

5.4 งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอ เนื่องจากคณะผู้บริหารและสมาชิก สภา อบต. ไม่เห็นความสำคัญของเด็กเล็กเท่าที่ควร

5.5 งบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ สื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่เพียงพอสำหรับเด็ก

5.6 ศูนย์ต้องหาและขอความอนุเคราะห์จากผู้ปกครอง เพื่อจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ในแต่ละเดือน

6) ด้านการบริหารจัดการ

- 6.1 ปัญหาการแย่งเด็กระหว่าง โรงเรียนกับ อบต. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเด็ก อายุ 2-3 ปี เท่านั้น เพราะเด็ก 4 ปีขึ้นไปจะเข้าโรงเรียนประถมทุกคน
- 6.2 ในการประเมินศูนย์ต้องมีเด็ก 4-5 ปีอยู่ด้วย ทำให้บางศูนย์ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- 6.3 ขาดการประเมินและติดตามผลจาก ฝ่ายบริหาร อบต. และเจ้าหน้าที่
- 6.4 มีความล่าช้าในการรับทราบปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ มีผลให้การสั่งการเพื่อแก้ไขปัญหาล่าช้า
- 6.5 ความมั่นคงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขึ้นตรงกับการเมืองเกินไป
- 6.6 ฝ่ายบริหารไม่ให้ความสำคัญด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย
- 6.7 คณะกรรมการศูนย์ฯ ที่แต่งตั้งจากประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ยังไม่มีบทบาทในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 6.8 ผู้ปกครองไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการของศูนย์ฯ ขาดความเข้าใจเรื่อง การแต่งกายของเด็ก การเรียนการสอน ผู้ปกครองคาดหวังว่าลูกหลานมาเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องอ่านเขียนได้
- 6.9 จำนวนนักเรียนที่แจ้งความประสงค์จะมาเรียนไม่ตรงกับจำนวนนักเรียนที่มาเรียนจริง
- 6.10 ขาดการสนับสนุนจากชุมชน ชุมชนไม่ให้ความสำคัญกับศูนย์ฯ
- 6.11 อบต. บางแห่งไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น ไม่ได้ร่วมประชุมกับ อบต.
- 6.12 การปิดภาคเรียนในแต่ละ อบต. อยากให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- 6.13 ศูนย์ วัด ผู้บริหารศูนย์เดิม (เจ้าอาวาส) ยังไม่มอบอำนาจการบริหารจัดการให้กับ อบต.
- 6.14 ผู้บริหารยังไม่เข้าใจในรูปแบบของหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปฐมวัย
- 6.15 หน่วยงานที่ดูแลประสานงาน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า
- 6.16 เกิดความขัดแย้งภายในองค์กร ทำให้การทำงานล่าช้า

3.4 ภาพความสำเร็จ

ภาพความสำเร็จในการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจะเป็นอย่างไร

1) ด้านพัฒนาการของเด็ก

- ด้านร่างกาย มีสุขภาพที่แข็งแรง เจริญเติบโต เหมาะสมกับวัย กล้าคิด กล้าแสดงออก ทำให้เด็กมีความพร้อมก่อนที่จะเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนต่อไป
- ด้านสังคม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี เด็กสามารถเข้ากับเพื่อนได้ ร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อนและครูผู้ดูแลเด็กได้ดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อยู่ร่วมกับคนอื่นได้
- ด้านอารมณ์ มีจิตใจ ร่าเริง แจ่มใส สนุกสนาน ไม่ก้าวร้าว
- ด้านสติปัญญา เป็นเด็กฉลาด มีความคิดสมกับวัยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

มากขึ้น

- สร้างจิตสำนึกให้เด็กรู้จักการออมทุกวัน (โครงการออมวันละนิด)
- เด็กได้รับสารอาหารครบทั้ง 5 หมู่ จากการรับประทานอาหารกลางวัน
- เด็กมีสุนทรียภาพด้านดนตรี ศิลปะ และการเคลื่อนไหว
- เด็กได้รับบริการด้านการศึกษาโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

- ทำให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสทำงาน เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ในชุมชน เพิ่มรายได้เข้าสู่ครอบครัว เพื่อความมั่นคง
- มีการประสานความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง อบต. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชน และผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการศูนย์ และการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันแม่ วันเด็ก แห่งชาติ
- ชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรัก ความผูกพัน อันจะนำไปสู่ความรัก ความสามัคคี และความยั่งยืนต่อไป
- ได้ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการไปประกอบอาชีพ
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์การศาสนา สถาบันทางวิชาการ องค์การภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน
- ผู้ปกครองมีเวลาประกอบอาชีพได้
- ชุมชนมีความพึงพอใจในคุณภาพของเด็ก
- การได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้ง อบต. สถานีอนามัย โรงเรียน

ชุมชน ผู้ปกครอง

3) ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็กเล็ก

- ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน และสามารถทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ความสามารถตรงกับสายงาน (เอกการศึกษาปฐมวัย) รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีการจัดการเรียนการสอนของเด็ก อย่างมีคุณภาพ และมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง
- ครูจัดประสบการณ์ที่หลากหลายให้กับเด็ก มีการจัดมุมประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
- ครูผู้ดูแลเด็กจบปริญญาตรี เอกปฐมวัยทุกคนและมีประสิทธิภาพ และบรรจุครูเป็นพนักงานราชการ
- ครูผู้ดูแลต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณวุฒิของการศึกษาสำหรับการดูแลเด็ก
- มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูผู้ดูแลเด็ก

4) ด้านอาคารสถานที่และบริการ

- มีสถานที่พร้อมในการปฏิบัติงาน สิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัย สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองของเด็กและชุมชน
- อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสม มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็ก ถูกสุขลักษณะ ห่างไกลมลพิษ
- อาคารสถานที่ได้มาตรฐานเป็นเอกเทศ
- มีรถรับส่งเด็กครบทุกศูนย์

5) ด้านการศึกษาและสื่อการสอน

- มีสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์ในด้านความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- อบต. เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นยอมรับทราบปัญหาความต้องการของชุมชนนั้นๆ ได้ดีกว่าหน่วยงานอื่น ซึ่งจะสามารถกำหนดแผนการศึกษาระดับปฐมวัยได้
- สื่อการเรียนการสอนมีความพร้อม มีเพียงพอและมีคุณภาพ
- มีหลักสูตร พรบ.การศึกษา 2546 และมีหลักสูตรท้องถิ่นร่วมด้วย
- มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบทั้ง 6 กิจกรรม

6) ด้านการบริหารจัดการศูนย์ฯ

- มีการวางแผน ติดตาม และประเมินผลเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อการพัฒนาศูนย์ต่อไป
- รวดเร็วต่อการรับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหา
- ประหยัดงบประมาณ มีการบริหารจัดการใช้งบประมาณอย่างประหยัด และผูกพันกับงบประมาณให้น้อยที่สุด
- มุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ ให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี เด็กมีความพร้อมก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ลดภาระผู้ปกครอง สร้างคุณภาพบุคลากร รู้ทันเหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมในศูนย์ที่เหมาะสม
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มาตรฐาน ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กนำอยู่ของกรมอนามัย และมาตรฐานด้านการศึกษาของกรมส่งเสริมการศึกษา เป็นที่เชื่อถือของชุมชน และเป็นที่ยอมรับของสังคม
- นักวิชาการมีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้
- มีความสามัคคีในองค์กร ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและทุกภาคส่วน (สมาชิกสภา ผู้ปกครอง) และให้ข้อเสนอแนะ
- ผู้บริหารมองเห็น ความสำคัญด้านการศึกษาและการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตลอดจนมีการวางแผน ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล
- คณะกรรมการศูนย์เข้าใจบทบาทหน้าที่และอุทิศตนเพื่อบริหารศูนย์ไปสู่เป้าหมาย
- ศูนย์ฯ ผ่านเกณฑ์การประเมินจากกรมอนามัย ในระดับดีถึงดีมากขึ้นไป
- การอบรมเลี้ยงดูเด็กในศูนย์ฯ มีประสิทธิภาพ และอยู่ด้วยกันกับเด็กอย่างมีความสุข

7) ด้านงบประมาณ

- มีงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารงานศูนย์ฯ

3.3 สาเหตุของความสำเร็จ

ถ้าจะพัฒนาจิตความสามารถในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย คิดว่าอะไร คือสาเหตุที่ทำให้เกิดผลดังกล่าว

1) การพัฒนาด้านบุคลากร

- ครูพี่เลี้ยงต้องมีความรู้ความสามารถ ในวิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย ในการ

ให้ความรู้แก่เด็กปฐมวัย มีความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ด้านการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

- บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการทำงาน
- มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมให้ความรู้ ศึกษาดูงาน
- การเพิ่มประสิทธิภาพ ครูพี่เลี้ยง มีการอบรมอย่างต่อเนื่อง จัดสรรงบในการจัดอบรม ทำให้คุณภาพในการจัดอบรมเด็ก ตรงตามวัย
- จัดหาคนทำความสะอาดศูนย์ ไม่ควรให้ผู้ดูแลเด็กทำความสะอาดเพราะไม่มี

เวลา

2) การพัฒนาด้านการศึกษาและสื่อการเรียนการสอน

- มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก อย่างเพียงพอ
- การพัฒนาเน้นที่ตัวเด็กเป็นสำคัญ
- การจัดหาวัสดุ สำนักงานของศูนย์เด็กให้เพียงพอ
- จัดหาวัสดุการเรียนการสอนสำหรับเด็ก โดยถามความคิดของผู้ดูแลเด็ก

3) การพัฒนาด้านสถานที่

- ศูนย์ฯ อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นไปตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ห้องน้ำ อาคารสถานที่ ห้องนอน และจัดสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม
- อาคารสถานที่มั่นคง ถาวร เพียงพอสำหรับเด็ก

4) การพัฒนาด้านการบริการ

- มีรถรับส่ง บริการเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน ให้เหมาะสม ควรมีการอบรมด้านการให้บริการอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มความสะอาดและปลอดภัย

5) การพัฒนาด้านโภชนาการ

- เด็กได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ครบหมวดหมู่ ได้คัมมนมทุกวัน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง

6) การพัฒนาด้านความปลอดภัยของเด็ก

- มีรั้วรอบขอบชิด ห้องนอนมีมุ้งลวด ห้องน้ำ ห้องครัวสะอาด

7) การพัฒนาด้านงบประมาณ

- ได้รับงบประมาณที่เพียงพอต่อการก่อสร้าง ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ
- การซ่อมแซม อาคารสถานที่ สนามเด็กเล่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- จัดงบประมาณสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ มีการต่อเติมให้มีความมั่นคงและเหมาะสมมีคุณภาพ และเพียงพอ

- เจ้าหน้าที่ อบต. (นักวิชาการศึกษา) ต้องทำความเข้าใจและประสานงานกับสภาท้องถิ่น ในการจัดทำงบประมาณ

8) การพัฒนาด้านความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน

- การมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง อบต. และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้การบริหารจัดการประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

- มีโครงการเยี่ยมบ้าน เพื่อรับทราบปัญหาของการปฏิบัติหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง เพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการนำเด็กเข้ามาเรียน และชุมชนผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนศูนย์ฯ

- ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ตระหนักให้มีความสำคัญ

- ให้สถานีอนามัย โรงเรียนในพื้นที่ และส่วนราชการต่างๆ มีส่วนร่วมในการให้ความรู้ชี้แนะแนวทางการพัฒนาศูนย์ฯ

9) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการศูนย์ฯ

- มีการประเมินคุณภาพ ศูนย์เด็กแบบต่อเนื่องโดยเจ้าหน้าที่

- คณะกรรมการศูนย์ ผู้ดูแลเด็ก เจ้าหน้าที่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารและสมาชิกสภา อบต. ได้เล็งเห็นความสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย

- กรมฯ มีแนวทางในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพเด็กและการจัดการศึกษาที่ชัดเจน และมีมาตรฐานเดียวกัน

- ทุกฝ่าย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาศูนย์ฯ ตระหนักถึงความสำคัญ และรับผิดชอบในหน้าที่ ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประสานงาน

- มีคู่มือเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์ฯ

- ผู้บริหาร นักวิชาการหรือผู้รับผิดชอบ ต้องรับทราบปัญหา ช่วยแก้ไขปัญหา และดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

- ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญกับเด็ก อบต. มีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน

- นโยบาย แผนการจัดการศึกษาที่ชัดเจน

- มีการนิเทศติดตามประเมินผลแบบองค์รวม (มีตัวบ่งชี้เป็นมาตรฐาน)

- มีแผนการจัดประสบการณ์แบบมีส่วนร่วม
- มีการดำเนินการตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ ต้องเข้าใจบทบาท หน้าที่ ระบบการดูแล

3.4 แนวทางสู่ความสำเร็จ

ถ้าจะพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ท่านคิดว่าจะมีแนวทางในการดำเนินงานอย่างไร

1) ด้านสถานที่

- ควรปรับปรุงด้าน อาคาร ห้องน้ำ ห้องครัว ให้เหมาะสม เช่น อาคารควรจะเป็นอาคารที่มั่นคง และถาวร
- ห้องน้ำควรจะถูกแบบและเหมาะสมกับเด็ก เพราะเวลาเด็กเข้าห้องน้ำควรจะมีราวใกล้โถส้วมให้เด็กจับ ป้องกันไม่ให้เด็กเกิดอุบัติเหตุ ลื่นหกล้ม
- มีการจัดสรรงบประมาณ ในการพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมในศูนย์

2) ด้านการศึกษา และสื่อการเรียนการสอน

- มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เหมาะสมกับวัยของเด็ก และเพียงพอกับจำนวนเด็ก มุ่งเน้นให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อที่จะนำไปพัฒนาเด็ก
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก
- ศึกษาปัญหาของเด็กเป็นรายกรณี เพื่อหาแนวทางแก้ไข
- มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546
- จัดซื้ออุปกรณ์ สำนักงานของศูนย์เด็ก
- สามารถนำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอน

3) ด้านบุคลากร

- เน้นให้ครูผู้ดูแลเด็กจบการศึกษาระดับปริญญาตรีเอกปฐมวัย และมีงบประมาณสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีเอกปฐมวัยจนจบทุกคน
- ต้องมีเจ้าหน้าที่ที่ อบต. แต่งตั้งให้ดูแลอย่างใกล้ชิด ในเวลาปฏิบัติราชการ
- พัฒนาศักยภาพของครูผู้ดูแลเด็กเล็กให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่
- ครูผู้ดูแลต้องซักซ้อมความเข้าใจ ในระเบียบต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ตลอดเวลา เช่น การรับ-ส่งเด็ก การจัดการเรียนรู้ การบริหาร พัฒนาการของเด็ก

- ผู้ดูแลเด็ก มีความกระตือรือร้น แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตัวเอง และศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เด็กได้รับการพัฒนาคุณภาพ

- จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
- ให้บรรจุเป็นข้าราชการประจำของรัฐ และค่าตอบแทนตามวุฒิการศึกษา
- การจัดตั้งหัวหน้าศูนย์เด็กเล็ก ถ้ามีวุฒิทางการศึกษาด้านครุควรจะแต่งตั้งได้ร่วมกับอาชุนงานและประสบการณ์

4) ด้านการบริหารจัดการ

- บรรจุการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ลงในแผนพัฒนา 3 ปี ของอบต. และภาคภาคีมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์
- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสารถในด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีความรู้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยมากขึ้น
- เสริมสร้างการระดมทุนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ทำผ้าป่าสามัคคี มอบให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับชุมชนและอบต.
- จัดเวทีประชาคมเพื่อรับทราบปัญหาความต้องการระดับหมู่บ้าน ตำบล เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการปฏิบัติ
- ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจากส่วนต่างๆ เพื่อมาร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทาง นำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบาย
- จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบบทบาท ความรับผิดชอบที่มีต่อศูนย์ฯ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง พร้อมรับฟังความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค นำไปสู่การแก้ไขต่อไป
- กำหนดแผนงาน โครงการเพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านวิชาการ และงบประมาณสนับสนุน ที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และมอบนโยบายต่อเจ้าหน้าที่ / ผู้ปฏิบัติงาน
- ดำเนินงานตามแผนโครงการ โดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์
- ติดตามประเมินผล ตามแผนที่วางไว้ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้แผนพัฒนาศูนย์ฯ มีการนิเทศติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาศักยภาพ มีเกณฑ์การประเมินรูปแบบเดียวกัน (ของภาคภาคีร่วม) มีการพัฒนาแก้ไข
- รายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ และนำเสนอผลการประเมินต่อผู้บริหาร อบต. เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไข
- รวมศูนย์เข้าด้วยกัน เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ

ประชุมชี้แจงเหตุผลในการรวมศูนย์ให้ผู้ปกครองทราบเหตุผล เพื่อให้ความร่วมมือในการนำเด็กเข้าเรียน

- ผู้บริหาร ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กให้มีมาตรฐานเป็นศูนย์พัฒนาเด็กน่ายุ่ มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กเล็กในชุมชน

- สมาชิกอบต. ผู้บริหาร ชุมชน เน้นความสำคัญ ร่วมมือกันพัฒนา
- จัดทำแผน และดำเนินการตามแผนพัฒนาศูนย์
- การปิดภาคเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการดูแลเด็กในเทอมต่อไป
- จะต้องได้รับการประเมินภายในและภายนอกจาก สมส.

5) ด้านงบประมาณ

- เพิ่มค่าตอบแทนให้ครูพี่เลี้ยง เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในศูนย์

- จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ งบกิจกรรม งบเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร งบซ่อมแซมบำรุงอาคารสถานที่ งบสื่อการเรียนการสอน

6) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

- มีการประชุมผู้ปกครอง แนะนำวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีความเข้าใจ
- การแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ ระหว่างตำบล และอำเภอ จังหวัด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

12. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

2. ควรศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม